

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 72 grosze. Dla pozostających pracy po 20 groszy. „Marginesowe” po złotych 8.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V.

Nr. 118.

Kraków, sobota 22 maja 1943

Nadestano, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. w odnośnym do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Japonia znówu puka do bram Indyj.

Zagrożona sytuacja Czungkingu. — Lord Strabolgi o kłopotach aliantów.

Buenos Aires, 21 maja. Członek parlamentu brytyjskiego lord Strabolgi wyraża na łamach tutejszego dziennika „Reason” tezę, iż w interesie aliantów strategia przewleknięcia nie jest już możliwa.

Zarówno ze względów politycznych, jak i psychologicznych nie wolno dopuścić do tego, by Japonczycy opanowali Indje. — Ofensywa brytyjska przeciwko Akayab spełza na niczem, a Japonia znówu puka do bram Indyj. Prawdopodobnie będą się starali — jak sądzi lord Strabolgi — poprzez północno-burmański masowy górski wpaść do prowincji indyjskiej Asam.

Sytuacja Czungkingu również jest bardzo zagrożona.

Czangkaiczek nie dysponuje bowiem ani dostateczną ilością broni, ani też środków żywności, by móc stawić czoło siłom japońskim. Z drugiej strony Czungking stał się na terenie Azji Wschodniej niezbędną bazą dla przyszłych ofensywnych operacji aliantów.

Dodać trzeba jeszcze niepewną sytuację Australji, jaka powstała skutkiem koncentracji wojsk japońskich na wyspach Indyjskich. Aljanci winni prowadzić wojnę — jak podkreśla lord Strabolgi — z uwzględnieniem bardzo dalekich horyzontów, zakreślonych sytuacją światową.

Tego samego zdania są też koła rządowe w Stanach Zjednoczonych. Tam zresztą opozycja przeciwko zbyt silnemu zaangażowaniu się aliantów w Europie przybrała również pewien odcień polityczny. Albo-

wiem przeciwnicy Roosevelta i b. izolacjoniści podnoszą, że od czasów Casablanki sytuacja strategiczna uległa tego rodzaju przesunięciu, iż zmiana kursu stała się rzeczą nie do uniknięcia.

Wielka aktywność japońskiego lotnictwa w Chinach.

Tokio, 21 maja. Z pewnej bazy w południowych Chinach donoszą, że w dniu 19 maja silne jednostki lotnictwa japońskiej armji lądowej dokonywały gwałtownych ataków na

bazę lotnictwa Stanów Zjednoczonych w Sianfu i obrzucili ponownie bombami pole startowe, uszkodzone jeszcze po ostatnim japońskim ataku powietrznym.

Ponadto zbombardowano objekty wojskowe i spowodowano liczne pożary. W dniu 20 maja lotnictwo japońskiej armji lądowej zaatakowało ponownie tę bazę. Wszystkie samoloty japońskie powróciły. Inne jednostki lotnictwa japońskiego zbombardowały w dniu 19 maja bez własnych strat objekty wojskowe w prowincji Hunan.

Walki o wyspę Attu.

Tokio, 21 maja. Komunikat o przebiegu walk na Attu podany przez radio japońskie donosi: W dniu 12 maja o godzinie 2-giej lotnictwo Stanów Zjednoczonych rozpoczęło atak na pozycje japońskie na wyspie Attu. Następnie pod ochroną mgły ukazały się okręty wojenne, które również otwary ogień i w jednym punkcie pomimo wielkich strat wysadziły na ląd wojska.

Inne okręty aljanckie usiłowały dokonać w zatoce Masacre operacji lądowania i wysadziły tam około 28 łodzi, służących do wysadzenia wojsk na ląd. Japoński ogień obronny zniszczył 10 z tych łodzi, przyczem należy się liczyć, że z ich załóg ani jeden człowiek nie uszedł z życiem w lodowatej wodzie. Pomimo wielkich strat nie udało

się tu aljantom utworzyć przyczółka mostowego. W trzecim punkcie aljanci wysadziły na ląd 240 do 250 ludzi, których jednak wzięto pod ogień karabinów maszynowych i w całości zniszczono.

W dniu 13 maja usiłowały wojska amerykańskie dokonać wypadu do wnętrza wyspy, zostały jednak krwawo odparte. Na wielkim okręcie wojennym Stanów Zjednoczonych, który można było zaobserwować w odległości kilku kilometrów od wyspy, powstała w czasie walk olbrzymia detonacja, poczem wzbił się w powietrze potworny słup ognia. Niewątpliwie okręt ten, który miał za zadanie osłanianie operacji lądowania, najechał na minę lub został storpedowany. Walki trwały dalej w dniach 15 i 16 maja.

Führer przyjął prezeskę fińskiej organizacji kobiecej Lotta.

Z głównej kwatery Führera, 21 maja. Führer przyjął w dniu wczorajszym prezeskę organizacji kobiecej Lotta-Svaord panią Fanno Luukkonen, przebywającą obecnie w Niemczech na zaproszenie prezeski zrzeszenia kobiet w Niemczech pani Scholtz-Klink.

W czasie tej wizyty Führer wręczył pani Luukkonen w uznaniu wybitnej akcji fińskiej organizacji kobiecej we wspólnej walce wolnościowej przeciwko bolszewizmowi, gwiazdę orderu orła niemieckiego.

Stabilizacja kursu włoskich papierów wartościowych

Rzym, 21 maja. 3/2-procentowa pożyczka odkupu, której kurs wynosił w dniu 14 kwietnia 77,80 lirów, w dniu 12 maja osiągnęła kurs 79,75 lirów, a w poniedziałek dosięgła do 80,70 lirów. W czerwcu 1940 roku ta sama pożyczka notowana była w kursie, wynoszącym 64,30 lirów. Bony skarbowe ze serii 1951 wykazują dla wyżej wymienionych dat podwyżkę kursu w wysokości 91,62 i 27,75 lirów.

Szanghajska „król morfiny” za kratami.

Szanghaj, 21 maja. Jak podaje „Central Press”, aresztowano we środę szanghajskego „króla morfiny” Chutishena wraz z 31 towarzyszami.

Z chwila, kiedy urzędnicy komisji uspokojenia kraju odkryli przestępców w pewnej fabryce morfiny, fabrykanci i handlarze morfiną otwarli ogień. Po krótkim czasie jednakowoż musieli się poddać. W czasie rewizji w ręce urzędników wpadły znaczne ilości narkotyków, jakoteż większe sumy pieniężne.

Antykomunistyczna konferencja w Pekinie.

Tokio, 21 maja. Agencja Domei donosi z Pekinu: Celem omówienia środków i sposobów wytepienia komunizmu, zbierze się w piątek i sobotę północno-chińska rada polityczna na konferencję w Pekinie. — W konferencji tej udział wezmą gubernatorzy prowincyj i nadburmistrzowie wielkich miast.

Niewzruszone stanowisko Włoch.

Wojna nerwów aliantów przeciw Włochom w punkcie kulminacyjnym

Rzym, 21 maja. Wojna nerwów dotła obecnie do punktu kulminacyjnego — zauważa „Messenger” — omawiając rozpętana przez agitację przeciwników fałszywych doniesień o Włoszech, rozpowszechnianych codziennie przez radio brytyjskie przez 18 godzin każdego dnia.

Prasa angielska otwarcie przyznaje, że w Anglii liczą niemiernie na sukcesy wojny nerwów, jak i na walki stoczone orężnie. Wojna nerwów nie osłabiła jednak bynajmniej siły oporu narodu włoskiego. Wprost przeciwnie, jeszcze więcej napięła ona i wzmocniła jego siły. Sprzeczne częstokroć doniesienia angielskiej prasy i angielskiego radia na temat Włoch oraz wzajemnego stosunku partnerów osi wykazują wyraźnie — jak pisze „Popolo di Roma” — że w Anglii „problem Włoch” wysunął się na czoło zainteresowań.

W każdym razie interesują się tam nie-

tylko problemem czysto wojskowym, którego czołowym punktem jest pytanie, w jaki sposób po zakończeniu walk w Tunisie uda się wywalczyć wolny przejazd przez morze Śródziemne, silnie zagrożony przez poważną wciąż siłę flotową i powietrzną, ale nadto w głównym rzędzie omawiany jest problem, który można nazwać „politycznym”.

W krajach przeciwników sądzą, iż przy pomocy apeli uda się skłonić naród włoski do ułatwienia przeciwnikowi wykonania jego zadania, polegającego na wyeliminowaniu z walki przeciwnika włoskiego. Naród włoski z oburzeniem i odrazą odrzuca tego rodzaju wezwania i posadzenia, a dla przeciwnika zachowuje jedynie nienawiść i pogardę, rozumiejąc stopień obrazy, polegający na przypuszczeniu, iż tego rodzaju środkami uda się doprowadzić do jego psychicznego załamania.

Straty aliantów w rejonie morza Śródziemnego.

Rzym, 21 maja. Urzędowo podano do wiadomości straty, zadane aliantem na froncie północno-afrykańskim w Libji, Egipcie i Tunisie od dnia przystąpienia Włoch do wojny, to jest 10 czerwca 1940 r. do dnia 13 maja 1941 r.

Według tego zestawienia straty aliantów w wojskach i materiale wynoszą: 68.904 jeńców, zniszczonych lub zdobytych czołgów 5.833, zniszczonych lub zdobytych dział różnego typu 1.524, nadto bardzo znaczną liczbę pojazdów wszelkiego rodzaju. Pośe samolotów aljanckich zniszczonych na ziemi przez lotnictwo osi, straconych przez artylerię przeciwlotniczą lub jednostki floty wojennej, wynosi 5.739. Ilość samolotów zniszczonych przypuszczalnie dochodzi do 2.000.

Straty aliantów w okrętach wojennych i statkach handlowych przedstawiają się następująco: 32 krążowniki, trzy krążowniki pomocnicze, 40 torpedowców, 88 łodzi podwodnych, 4 okręty pomocnicze, 7 mniejszych jednostek, 1.137.500 ton parowców, 2 parowce transatlantyczne o łącznym tonażu 40.000 ton, 16 parowców-cystern o łącznej pojemności 150.000 ton, oraz 16 okrętów motorowych różnych typów. Do powyższych cyfr należy jeszcze dodać straty zadane aliantom w ramach współdziałania z lotnictwem niemieckim. W końcu należy zaznaczyć, że włoskie siły powietrzne zabiły przy współdziałaniu z niemieckimi i

włoskimi siłami morskimi jeden aljancki krążownik.

Bomby angielskie na Zurych.

Zurych, 21 maja. Samoloty angielskie w czasie swych ataków na terytorium niemieckie w nocy na wtorek naruszyły szwajcarską suwerenność powietrzną nie tylko przez naloty na Szwajcarię, ale także przez zrzućcenie kilku bomb na teren szwajcarski.

Urządowy komunikat w tej sprawie stwierdza, że samoloty przeleciały w znacznej wysokości nad wschodnią Szwajcarią w kierunku zachodnim, na północ od linii St. Gallen—Zurych, oraz Konstanz. We wschodniej Szwajcarii zarządono alarm powietrzny. Na peryferiach Zurychu zrzućcono dwie bomby rozpryskowe. Jedna z tych bomb spadła w pobliżu skrzyżowania dróg na szosie Rümlang—Leimgrube, uszkodziła pewien zakład ogrodniczy i strzaskala szyby w sąsiednich domach. Ponadto elektryczne przewody wysokiego napięcia uległy zerwaniu i uszkodzeniu. Ofiar w ludziach nie było. Koło linii kolejowej Seebach—Affoltern—Wettingen spadła druga bomba, która nie wybuchła. Miejsce, w które uderzyła bomba, zostało zamknięte przez żołnierzy ochrony przeciwlotniczej. Okoliczne domy ewakuowano. Dochodzenia w toku.

Polski oficer opowiada.

Rzym, 21 maja. W czasie zatopienia w niewymienionym punkcie angielskiego 5.000-tonnowego parowca przez włoską łódź podwodną, jako jedynego rozbitka wyratowano pewnego włoskiego lekarza wojskowego, wziętego do niewoli przez Anglików na froncie Alamein w dniu 18 lipca z. r.

Lekarz ten opowiada, co następuje: „Na parowcu, którym przewożono mnie z południowej Afryki na inne miejsce, znalazł się również podporucznik polskiej piechoty, władający językiem włoskim, który opowiadał mi szczegółowo o swoim pobycie w pewnym sowieckim obozie koncentracyjnym. Po załamaniu się armji polskiej wojska sowieckie przewiozły go najpierw wraz z kilkoma tysiącami innych polskich oficerów do wielkiego obozu koncentracyjnego, skąd codziennie wywożono grupami polskich oficerów po krótkim przesłuchaniu. O dalszym losie tych oficerów brak wszelkich wiadomości. Istnieje przypuszczenie, że oficerowie ci należą do ofiar katastrofy katyńskiej. Codziennie polscy oficerowie byli mordowani w obozie koncentracyjnym przez bolszewików wystrzałem w kark według metody GPU. Traktowanie polskich jeńców cywilnych w sowieckich obozach koncentracyjnych przekracza pod względem okrucieństwa wszelkie wyobrażenia. Wielka ilość Polaków umierała codziennie w obozach koncentracyjnych z wyczerpania, głodu i mrozu. Na specjalnie okrutne traktowanie były narażone osoby pochodzące z warstw polskiej inteligencji, które bolszewicy mordowali planowo wśród najokropniejszych tortur.

Marzenia Sowietów a rzeczywistość katyńska.

Budapeszt, 21 maja. W utworzeniu komunistycznego „legjonu polskiego” w Moskwie upatruje „Uj Magyarsag” jeden z typowych bolszewickich zakłamanych manewrów, celem zmylenia pozorów.

„Polski legjon” — jak pisze dalej dziennik — formuje się tak nagle w Moskwie dlatego, aby w ten sposób załagodzić ponure wrażenie zbiorowych grobów w Katyniu. Któż jednak uwierzy, że moskiewski „Polski legjon” będzie mógł wyrównać legjon 12.000 ofiar w Katyniu, które powstały już ze swych grobów i niepokoń oraz nie dające się drugi raz zamordować stanęły do walki przeciwko odwiecznemu wrogowi na wschodzie”.

Zależność emigrantów od Anglii.

Berlin, 21 maja. Brytyjski kanclerz skarbu Kingsley Woo oznajmił w odpowiedzi na zapytanie w Izbie Gmin, że francuskie siły zbrojne walczące po stronie Anglo-Amerykanów są finansowane ze środków brytyjskich.

To oficjalne stwierdzenie uważane jest w Berlinie jako cenny przyczynek do uświadomienia sobie, iż Francuzi walczący po stronie aliantów nie są niczem innym, jak tylko brytyjskim legjonem cudzoziemskim, nie roszcującym sobie żadnych praw do zrabowanego złota francuskiego. Równocześnie stanowi to dowód, że emigranci w Londynie są utrzymywani w stanie zupełnej zależności od swych londyńskich macedawców.

Wielka powódź w Stanach Zjednoczonych.

Berno, 21 maja. Z Chicago donoszą, iż jedna z największych powodzi ostatnich 10 lat przeszła w ciągu ub. nocy nakształt potężnej fali przez stany Illinois i Indiana w kierunku na południe, wyrządzając szkody, sięgające milionów dolarów.

Władze państwowe w Indjanie stwierdziły, iż poziom wody rzeki Wabash i Whito jest najwyższy, jaki notowano w ciągu ostatnich 30 lat. Liczne fabryki przemysłu wojennego przejściowo zostały unieruchomione, a komunikacja kolejowa i drogowa napotyka na silne przeszkody skutkiem podmycia liczących mostów.

Pożar w portugalskiej fabryce ołówków.

Lizbona, 21 maja. Pożar wielkich rozmiarów wybuchł w pewnej fabryce ołówków w San Juan da Madeira koło Porto. Szkody oceniane są na 1,5 miliona skudów. Wskutek pożaru 200 robotników zostało zbawionych pracy.

Każde przedłużenie wojny niebezpieczeństwem dla aliantów.

Przemówienie Churchilla przed kongresem Stanów Zjednoczonych.

(tp) Sztokholm, 21 maja. Premier brytyjski wygłosił przed Kongresem Stanów Zjednoczonych zapowiedzianą oddawną mowę.

Przypomniał o swojej ostatniej wizycie w Stanach Zjednoczonych oraz nastroszeniach, z jakimi się wówczas spotkał. Zapowiedział on do Amerykanów, aby w dalszym ciągu darzyli swą sympatią Anglików. Kreśląc dłuższy obraz dotychczasowego przebiegu wojny, premier brytyjski charakteryzował sytuację na oceanie Spokojnym. Klęski Anglików na półwyspie Malajskim oraz w Singaporze nazwał on przytem „największą klęską w historii Anglii”. W związku z tem Churchill podał rozważaniu szereg możliwości, odnośnie do dalszego toku wojny we wschodniej Azji i w Europie. Wprawdzie nie powiedział on przytem nie konkretnego, jak w praktyce mają być przeprowadzone operacje alianckie, aby osiągnąć pożądany wynik, nie omieszkiał jednak zwrócić uwagi, że od chwili zawarcia sojuszu ze Stanami Zjednoczonymi Anglia była zmuszona wziąć na siebie znacznie więcej niż dwukrotną ilość strat w tonażu, poniesionych przez Stany Zjednoczone.

Operacje powietrzne lotnictwa angielskiego i amerykańskiego nazwał Churchill „eksperymentem”.

Najtrudniejszym problemem jest „praktyczne użycie” wojsk alianckich w oblężeniu niebezpieczeństwa łodzi podwodnych na wszystkich oceanach.

Przy ocenie wypadków w północnej Afryce Churchill potwierdził fakt, że strona aliancka spodziewała się jeszcze w pierwszym stadium operacji wojskowych w północnej Afryce, iż uda się zakończyć działania bojowe na tym terenie jeszcze przed końcem ubiegłego roku. Po załatwieniu się ze zmienną lakonicznością z całym zagadnieniem Związku Sowieckiego — przyczem wypowiedział on w jednym zdaniu twierdzenie, iż „główny ciężar wojny spoczywa na barkach Związku Sowieckiego i należy uczynić wszystko, aby odciążyć Sowietów” — zakończył Churchill swą mowę podkreśleniem, że Niemcy są niesłychanie potężni i niezmiernie trudni do osiągnięcia. Dysponują oni olbrzymimi armiami, gigantycznymi źródłami surowców i wprost nieocenionym terenem strategicznym.

Ze szczególnym naciskiem podkreślił w końcu Churchill „dalsze groźne niebezpieczeństwo”, jakie może wyniknąć z dalszego przedłużania wojny. Nikt nie może przewidzieć, oświadczył Churchill, jakie nowe komplikacje może przynieść z sobą przedłużanie wojny, i leży absolutnie w granicach możliwości, że przewlekanie wojny

poza granice wytrzymałości może doprowadzić „do znużenia, omdlenia i rozdzielenia”.

Na marginesie mowy wygłoszonej przez premiera brytyjskiego przed kongresem amerykańskim zwracając uwagę w kołach politycznych w Berlinie, że mowa ta już od dawna reklamowała agitacja brytyjska, jako „najważniejsze przemówienie, jakie Churchill kiedykolwiek wygłosił”. Z tego względu musiała ona wywołać tem większe powszechne rozczarowanie, gdyż obliczona była włącznie na tendencje propagandystyczne i jakkolwiek pozornie wygłoszona z wielką swadą, pod względem wewnętrznej treści nie przyniosła nic nowego i pominięła milczeniem liczne zagadnienia, nierozwiązane w obozie aliantów, a nadto przemknęła się jedynie koło najbardziej zasadniczych problemów. Strona niemiecka zarejestrowała zupełnie obiektywnie okoliczność, że premier brytyjski się z atakami terrorystycznymi lotników alianckich na obszary zachodnio-europejskie. Ponadto jako niezmiernie charakterystyczną okoliczność podkreślał w Berlinie, iż Churchill w swej stosunkowo długiej mowie znalazł tylko jedno zdanie dla Związku Sowieckiego, natomiast w ogóle nie wspominał o konflikcie polsko-sowieckim i szeregu innych trąd w obozie aliantów. Z drugiej strony nie bez pewnego zainteresowania przyjął w Berlinie do wiadomości wynurzenia Churchilla na temat północnej Afryki. W mowie premiera brytyjskiego w ogóle nie znalazła się wzmianka o francuskim generale de Gaulle, protegowanym od początku wojny przez Anglię, podczas gdy pupil Roosevelta, generał Giraud, został zasypany potokiem komplementów.

Liczba ofiar jest stosunkowo niewielka.

Berlin, 21 maja. Według ostatnich obliczeń, liczba zabitych w związku z uszkodzeniem zapór wodnych przez brytyjskie ataki bombowe wynosi 370 osób, zaś dalsze 38 osób są jeszcze zaginione.

Fakt, że powyższy zamach brytyjski nie spowodował jeszcze więcej ofiar, jest przede wszystkim zasługą niektórych władz, które z wielką przytomnością umysłu niezwłocznie zawiadomiły odmośną ludność o wypadku i natychmiast wdrożyły niezbędne zarządzenia pomocy. Pierwotne przypuszczenie, iż liczba ofiar była większa, tłumaczy się tem, że część ludności dotkniętych obszarów po nadejściu wiadomości o ataku uciekła w lasy i z tego powodu należało ją początkowo uważać jako zaginioną.

Oficjalne dane o angielskim ataku powietrznym na zapórę wodną.

Berlin, 21 maja. W związku z atakiem na zapory wodne, o którym doniesiono w niemieckim komunikacie wojennym z 17 maja, dowiaduje się „Telepress”, że liczba zabitych Niemców, według dotychczas nadeszłych obliczeń urzędowych, wynosi 370 osób.

Ponadto straciło życie 341 jeńców wojennych różnych narodowości. Szkody gospodarcze, poniesione przez dotkniętą ludność z powodu pierwszego wylewu wody, nie dosięgły na szczęście rozmiarów, jakich się obawiano, i obecnie naprawia się je w ramach szeroko zakrojonej akcji pomocy.

Litwinow nie miał powrócić do Moskwy?

Sztokholm, 21 maja. Waszyngtoński korespondent „Stockholms Tidningen” dowiadyje się z kół dyplomatycznych stolicy amerykańskiej, iż wątpli się tam w powrót ambasadora sowieckiego Litwinowa, którego — jak wiadomo — bezpośrednio po powstaniu konfliktu między Unją sowiecką a emigracją polską, odwołano do Moskwy.

Davies w Moskwie.

Sztokholm, 21 maja. Osobisty reprezentant Roosevelta, Davies, który od 1936 r. do 1938 r. był ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Moskwie, przybył — jak podaje sowiecka służba informacyjna — w środę do Moskwy.

W kilku wierszach.

Śmierć sztabu generalnego włoskiej armii lądowej generał Rosal wystosował w dniu 18 maja rozkaz dzienny do włoskiej armii lądowej, w którym podkreśla z uszanowaniem wysoce wojenne 1-ej armii.

Według doniesienia agencji Efe z Hawany, minister robot publicznych Jeronimo Acosta oraz minister bez teki, pan dr. Marja Gomez Carbonelli zgłosili swoje wystąpienie w gabinecie kubańskiego.

W poniedziałek wieczorem o godzinie 20.34 odczuło w Bukareszcie wstrząs ziemi, którego centrum, według wykresów bukareszteńskiego obserwatorium sejsmograficznego, leży przypuszczalnie w odległości 150 do 160 km od stolicy rumuńskiej.

Jak donosi „New York Times”, amerykańskie zasiewy zbóż i plantacje owocowe silnie uleciały, wskutek wiosennych mrozów i powodzi.

Większa część szwedzkich fabryk obuwia zamknie zaplanowaną produkcję przypuszczalnie z dniem 15 czerwca. Powodem tego kroku ma być niedostateczny przywóz skór oraz dokonana ostatnio ściśnięta racjonalizacja obuwia.

Ambasador hiszpański w Londynie książę Alba odjechał z Lizjony do Anglii. Przybył on przed kilku dniami do Sewilli do Portugalii. W Sewilli książę Alba dokonał wprowadzenia swojej córki w kół towarzyskie.

Katastrofa samolotu wojskowego w północnej Karolinie stanowi dalszy ciąg serii nieszczęśliwych wypadków, jakie w ciągu ostatnich tygodni dotknęły lotnictwo Stanów Zjednoczonych. Maszyna ta wielkiego typu spadła z niewyjaśnionej przyczyny na ziemię w górach Pieprzowych na północ od Morganton. Cała załoga, licząca 14 osób, poniosła przytem śmierć.

W niedzielę dokonano w Paryżu otwarcia „Instytutu dla studiów zagadnień żydowskich”. Na odczytach i kursach ma być omawiana historia, polityka i nauka o rasowych właściwościach żydostwa.

W nocy na czwartek zawładzono w Londynie znowu dwukrotny alarm powietrzny.

Onegdaj przybyło do Vigo na pokładzie hiszpańskiego parowca rybackiego „Los Fragios” sześciu lotników angielskich i amerykańskich. Lotnicy ci należeli do załogi samolotu, zestrzelonego nad morzem i wyratowani zostali w odległości 80 mil od Cap Finisterre, gdzie w łodzi gumowej zdani byli na łaskę fal.

W Bordeaux odprawiono w pięciu kościołach uroczystości żałobne za ofiary ostatniego nalotu bombowego Anglo-Amerykanów na miasto. 1106 ofiar padają tutaj na 184 zabitych i 276 rannych. Prace, mające na celu usunięcie gruzów nie są jednakowoż jeszcze zakończone tak, iż liczyć się trzeba z podwyżką ilości zabitych.

Podkomendant Frederick Smith, będący szefem sztabu generalnego 5. amerykańskiego korpusu lotniczego i naczelnym dowódcą sił lotniczych w Bunan, oświadczył we środę, według doniesienia agencji Reutersa z Waszyngtonu, iż przeważa lotnicza Japonczyków nad aliantami w rejonie południowo-zachodniego Pacyfiku wyraża się stosunkiem 2:1.

Wielka siódemka.

Z dziejów żydowskiej finansjery.

Do najbardziej znanych i najbardziej wpływowych rodzin żydowskich należą: Rotszyldowie, Montefiore, Goldsmidowie, Sassonowie, Samuelowie, Mondowie i Izaakowie. Z Samuelów zrobiono lordów Bearstedt i Swaithling, oraz baronów Montagu, z Mondów — lordów Melchett, a z Izaaków — lordów Reading.

Ich potęga gospodarcza wzrosła jeszcze w sposób wprost nieprawdopodobny dzięki małżeństwom, zawierającym pomiędzy sobą. Rodziny te trzymają w swych rękach nie wszystkich organizacji syjonistycznych i asymilacyjnych. Wpływ Rotszyldów wśród międzynarodowego kapitalizmu jest tak powszechnie znany, że nie trzeba go bliżej omawiać. Bankierzy ci każdego dnia rano ustalają cenę na złoto dla rynków całego świata.

Montefiore są także bankierami. — Niema takich żył złota, kopalni srebra, farm hodujących owce w Australji, które nie pozostawałyby pod kontrolą finansową rodziny Montefiore. Jeden z członków tej rodziny jest prezydentem wielkiego towarzystwa ubezpieczeniowego „Alliance Insurance Company”. Montefiore są blisko spokrewnieni z rodziną bankerską Goldsmidów.

Jedną z gałęzi tej rodziny kierowała wieloma przedsiębiorstwami na Dalekim Wschodzie, posiadając decydujący wpływ w życiu bankowem, w towarzystwach kolejowych, ubezpieczeniowych i in.

Rodzina Sasson jest absolutnym władcą prawie że w sposób monopolowy prowadzonej gospodarki bawełnianej i tkackiej na terenie Indji.

Absolutną władzę nad największym koncernem światowym „Royal Dutch-Shell” dzierży w swych rękach głowa rodziny Samuelów, która po wojnie światowej pozyskała tytuł lorda Bearstedt of Maidstone. Koncern obejmuje niezliczone towarzystwa, rozsiadane po wszystkich częściach świata. Między innymi rodzina ta posiada firmę „Lloyd”.

Odłam tej rodziny nazwał się później Montagu. Montagu, dzięki swym domom bankierskim, wpływają na liczne przedsiębiorstwa przemysłowe na terenie Anglii. Noszą oni tymczasem tytuł lordów Swaithling. Jeden z Montagu nazywa się także wicehrabą of Mont Carmel. Jest on faktycznym gospodarzem samowładcą w Palestynie i kontroluje — oprócz towarzystw naftowych — także palestyńskie towarzystwo Electric-Company.

Mondowie, obecnie podpisujący się jako lordowie Melchett of Langford, kierują koncernem „Imperial Chemical-Industries”, który prowadzi głównie interesy w czasie wojny. Prócz znacznej ilości zakładów chemicznych, do koncernu należą kopalnie węgla w Walji i duża część zakładów brytyjskiego przemysłu farbierskiego. Podlegają im poza tem zakłady zbrojeniowe najróżnorodniejszego rodzaju, których głównym akcjonariuszem był także Neville Chamberlain. Mondowie są połączeni z amerykańskimi koncernami chemicznymi. Jeden z członków tej rodziny włada pozatem bankiem Barclay.

Lordowie Reading alias Izaakowie zajęli liczne odpowiedzialne stanowiska szczególnie w towarzystwach telegraficznych i przemysły elektrotechnicznym. Jeden z członków rodziny był przez 10 lat wicekrólem Indji.

Rodzina Guggenheim znowu kontroluje światową produkcję miedzi. Murph Guggenheim jest prezydentem towarzystwa eksploatujących srebro i miedź na Alasce, w Libji, Meksyku, Ameryce Południowej, Azji i Afryce. Harry Frank Guggenheim jest wiceprezesem największego na świecie towarzystwa eksploatującego miedź w Chile.

Do znanych rodzin żydowskich w Ameryce należą jeszcze: Warburg, Schiff, Loeb, Kuhn i Belmont. Rodziny te skupiły w swych rękach wielką część amerykańskiej gospodarki przemysłowej. Do ich kieszeni płynie też wielka część zysków wojennych.

(Źródła: Wolf Meyer-Christian: „Żydowsko-angielskie przysięgi”, Berlin 1940 rok i Walter Freud: „Wielcy męcznicy amerykańskiej polityki światowej”).

Ciężkie straty lotnictwa aliantów

Berlin, 21 maja. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 20 maja:

Na froncie wschodnim dzień wczorajszy przeszedł na ogół bez specjalnych wydarzeń.

W rejonie nadbrzeżnym Sycylii i Sardynji lotnictwo wspólnie z myśliwcami włoskimi zniszczyło 14 samolotów nieprzyjacielskich. Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały podczas nocy ubiegłej Oran. Celne bomby spowodowały wielkie pożary w urządzeniach portowych.

W godzinach południowych dnia wczorajszego bombardce północno-amerykańskie z wielkiej wysokości zrzucały bomby na miejscowości położone w północno-nie-

mieckim rejonie wybrzeża. Powstały straty wśród ludności i częściowo poważne szkody w budynkach, szczególnie w Flensburgu. Myśliwce i artylerja przeciwlotnicza marynarki zestrzeliły 14-cie 4-motorowych bombardowców. Pięć samolotów brytyjskich nadleciało podczas ubiegłej nocy nad północny obszar Rzeszy.

Lotnictwo w nocy na 20 maja ponownie bombardowało poszczególne objekty wojskowe w Londynie i na brytyjskim wybrzeżu Kanalu La Manche. Jeden samolot zaginał.

W czasie od 11—20 maja lekko jednostki niemieckiej marynarki wojennej zestrzeliły 13 samolotów nieprzyjacielskich.

Uznanie lojalności francuskiego rezydenta w Tunisie.

Berlin, 21 maja. Podczas walk na terenie Tunisu, francuski generalny rezydent admirał Esteva współpracował w poprawny i lojalny sposób z mocarstwami osi.

Z tego powodu minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop wystosował do admirała Esteva pismo, w którym podkreśla zasługi admirała przy obronie obszaru tunetańskiego przeciwko angielsko-północno-amerykańskim intruzom i odszczepieńczym generalom francuskim.

Dzięki współdziałaniu admirała Esteva przy organizowaniu związku ochotników francuskich, francuskiej służby pracy oraz wysiłkom francuskiego aparatu administracyjnego w Tunisie, admirał umożliwił

harmonijną współpracę różnych warstw ludności w Tunisie z formacjami niemieckimi i włoskimi, ułatwiając w ten sposób operacje wojenne mocarstw osi. Z tego względu minister von Ribbentrop wyraża admirałowi Esteva podziękowanie i uznanie w imieniu rządu Rzeszy.

Admirał Esteva odpowiedział na list ministra von Ribbentropa, wyrażając przytem swoje podziękowanie.

Pozatem admirał Esteva wystosował listy do szefa państwa francuskiego marszałka Peteina oraz szefa rządu francuskiego Lavała, w których ponownie podkreśla swoją lojalność i wierność wobec polityki marszałka i rządu Lavała.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 21 maja. Włoski komunikat wojenny z czwartku 20 maja brzmi:

Główna kwatera sił zbrojnych komunikuje:

Nasze samoloty kontynuowały z powodzeniem ataki na konwój, płynący wzdłuż wybrzeża algierskiego. Dwa parowce średniej wielkości, trafione torpedami powietrznymi, należy uważać za zatopione. Trzeci parowiec pojemności 10.000 brt. ciężko uszkodzony.

Samoloty bojowe osi skutecznie zaatakowały porty w Sfax, Oranie i Dżidzelli.

Ataki nieprzyjacielskich formacji na Trapani i okolice Campidano spowodowały kilka ofiar i wywołały lekkie szkody. Formacje nieprzyjacielskie, które zostały zmuszone do walki przez myśliwce włoskie i niemieckie straciły ogółem 18 samolotów. Pozatem baterie dział artylerji przeciwlotniczej zestrzeliły nad Sycylią jeden 4-motorowy samolot.

„Pocałunek śmierci” dla generała de Gaulle’a.

Genewa, 21 maja. Komentując przemówienie Churchilla, „New York Daily News” jako rzecz charakterystyczną podkreśla fakt, iż Churchill w czasie swej mowy ani razu nie wspominał nazwiska de Gaulle. Tęsamem — jak utrzymuje dziennik — de Gaulle otrzymał „pocałunek śmierci”.

Śmierć żony zamordowanego prefekta francuskiego.

Paryż, 21 maja. W dniu wczorajszym zmarła tutaj żona b. prefekta policji paryskiej i nadkomisarza w Syrii Jean Chlap-

pe, który — jak wiadomo — zestrzelony został przez Anglików w dniu 27 listopada 1940 r. w chwili, kiedy znajdował się w drodze do Syrii.

Zona Jeana Chiappe zachorowała bezpośrednio po otrzymaniu wiadomości o śmierci swego męża i od tej pory już nie opuszczała mieszkania. Z uwagi na jej działalność charytatywną, mianowano panią Chiappe w roku 1932 rycerzem Legji Honorowej.

Hiszpańscy pielgrzymi w Saragossie.

Madryt, 21 maja. 1.200 pielgrzymów z diecezji Burgos przybyło do Saragossy, aby modlić się w tamtejszej katedrze pod wezwaniem patronki Hiszpanji Dziewicy Del Pilar. Ludność Saragossy serdecznie przyjęła pielgrzymów i wzięła udział w procesji przez miasto, w której uczestniczyli również naczelnicy władz cywilnych, partyjnych i wojskowych, biskup Burgos, dr Alonso Castro oraz liczni inni dostojnicy kościelni.

100 milionów dolarów dla ulżenia największej nędzy.

Szanghaj, 21 maja. Celem ulżenia nędzy wśród uchodźców, którzy tysiącami przeszli z terenów czungkińskich w północnych Chinach objętych głodem na japońskie obszary okupowane, miasto zebrać, jak donosi „Central Press”, w samym tylko Szanghaju sto milionów dolarów.

Minister opieki społecznej Tingmoczuan i burmistrz Szanghaju podali we środę do wiadomości wysokości tych ofiar na zebrań wybitnych osobistości chińskich.

KRONIKA

Honorowanie zobowiązań zagranicznych.

Drugi wypadek przejechania przez plafon towarowy miał miejsce przy ul. Józefa, gdzie 12-letni Ferdynand Matysik dostał się pod koła, doznając przytem złamienia lewej stopy oraz złamienia jednego palca w prawej nogi. Po doraźnym opatrunku na miejscu, chłopca przewieziono do szpitala.

MAJ
21
Piątek

Dziś: Tymoteusza m.
Jutro: Julji i Heleny

Dziś obowiązuje zaclomnienie od g. 21.00 do 4.00

Nowy znaczek jubileuszowy.

Kraków, 21 maja. Niemiecka Poczta Wschodnia, w związku z 400-setną rocznicą śmierci astronoma Mikołaja Kopernika wydaje w dniu 24-go maja br. nowy znaczek jubileuszowy. Ukazuje się on w kolorze bordowym z nadrukiem „24 maj 1543 — 24 maj 1943“. Rysunek z głową Kopernika został zapożyczony z serii znaczków pocztowych, jakie ukazywały się 20 listopada 1942 r. w serii „Krzewiciele kultury w rejonie Wisły“.

Znaczek jubileuszowy o wartości 1 zł. + 1 zł. został wykonany przez państwową drukarnię w Wiedniu. Dzień wydawania marki został oznaczony na niedzielę 23-go maja.

Nowe przedziurkowane pięciogroszówki.

Kraków, 21 maja. Celem usunięcia dającego się odczuwać braku drobnych monet, oprócz będących w obiegu 20, 10 i 1-groszówek, zostaną obecnie oddane do użytku także pięciogroszówki z cynku.

Nowe monety 5-groszowe z cynku posiadają średnicę 16 mm i ciężar 1,6 g. Będą one zatem nieco mniejsze i lżejsze, od 5-groszówek miedzianych względnie miedzianych będących w obiegu. Dla odróżnienia od 10 i 1-groszówek, pięciogroszówki będą w środku przedziurkowane.

Przejęciowe wstrzymanie przesyłki paczek do Turcji.

Kraków, 21 maja. Niemiecka Poczta Wschódza wiadoma, że z powodu nagromadzenia się przesyłek listów i paczek do Turcji i poza Turcję na granicy bułgarsko-tureckiej, przejęciowo wstrzymuje się przesyłki paczek do Turcji.

TRZY NOWE DZIENNIKI ROZPORZĄDZEŃ. Ukazały się w druku trzy nowe Dzienniki Rozporządzeń dla Gen. Gub. i to: Nr. 36, 37 i 38, z dnia 15, 18 i 20 maja 1943 r. Nr. 36 przynosi zarządzenie o gospodarowaniu i rejestracji koni. Nr. 37 ogłasza zarządzenie kierownika Urzędu Gospodarstwa Wytworami ochemicznymi w Gen. Gub., dając zarządzenie w sprawie odstawy drobiu i jaj, jak i odstawy miodu pszczołowego. Nr. 38 ogłasza rozporządzenie o wypuszczeniu monet 5-groszowych w Gen. Gub., zmienia ordynację taryfową dla pracowników w gospodarce leśnej.

Obwieszczenia urzędowe

OBWIESZCZENIE w sprawie rozdziału środków żywności dla niemieckiej ludności miasta Krakowa w czasie od dnia 21 do 31 maja 1943 r. Z dnia 17 maja 1943 r.

Właściwo sklep regionalny będą sprzedawać w podanym czasie: Chleb na odcinku B 3, 4, 7 i 8 kart żywnościowych dla dorosłych razem 1400 gramów.
Makę jęczmienną po 400 gramów na odcinku M 24 do 27 kart żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci i na odcinku M 5 do 8 dodatkowych kart żywnościowych II — w cenie po 0,50 zł. za 1 kg.
Kawę zbożową po 100 gramów na odcinek N 32 kart żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci i na odcinek N 31 dodatkowych kart żywnościowych II.
Wyroby mięsne po 100 gramów lub po 200 gramów mięsa końskiego na odcinek F 22 kart żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci i na odcinek N 22 dodatkowych kart żywnościowych II.
Jaja (zamiast mięsa w sklepach reżimicznych) po 2 sztuki na odcinek F 23 kart żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci i na odcinek N 22 dodatkowych kart żywnościowych II (równocześnie z wyrobami mięsnymi) w cenie po 0,19 zł. za sztukę.
Masło na odcinek N 21 dodatkowych kart żywnościowych II — 125 gramów w cenie po 6.— zł. za 1 kg.
Kraków, dnia 17 maja 1943 r.

Stadthauptmann der Stadt Krakau
W zastępstwie: Wolf.

ZARZĄDZENIE

Stadthauptmann der Stadt Krakau w sprawie zakazu przebywania na ulicach (zakazu wychodzenia) dla niemieckiej ludności w obrębie miasta Krakowa. — Z dnia 20 maja 1943.

Na zarządzenie Dowódcy SS i Policji w Okręgu Krakau postanawiam zmianie mojego zarządzenia z dnia 26 kwietnia 1943:
1) Czas zakazu przebywania na ulicach (zakazu wychodzenia) ustala się dla osób nie będących Niemcami na godzinę od 21 do 5.
2) Co do postanowień karnych odsyłam do mojego zarządzenia z dnia 30 listopada 1942 (p. „Krakauer Zeitung“ z dnia 1 grudnia 1942).
Kraków, dnia 20 maja 1943.

Der Stadthauptmann der Stadt Krakau
Direktoria Policii
W zastępstwie: Hirs ch.

Matrymonialne

Dwóch inteligentnych młodzieńców pragnie nawiązać korespondencję z dwoma inteligentnymi pniunkami, cel matrym. Zgłosz. z fotograf. (Geniec Krak., Kraków, „Nr. 9937“).

Posiadam duże przedsiębiorstwo handlowe, studia uniwersyteckie, prawy charakter, przystojny, miły, wysoki, lat 30, z powodu braku odpowiedniej znajomości poznam pannę w celu matrym., naprawdę bardzo ładną, wybitnie zgrabną, doskonale się prezentującą, wykształconą, materialnie zabezpieczoną, do lat 26. Poważne zgłoszenia tylko z fotograf. (Geniec Krak., Kraków, „Nr. 9932“).

Blondynka i szatynka, lat 22 i 21, pragną poznać w celu matrym. panów do lat 30, na stanowiskach. Zgłoszenia z fotograf. (Geniec Krak., Kraków, „Nr. 9962“).

Pani po trzydziestym, pozna pana bezwzględnie inteligentnego, wiek 45—55, niezależnego, o dobrым sercu. Cel matrym. Zgłoszenia: Geniec Krak., Kraków, „Nr. 9285“.

Panna młodociana o szczerzej duszy, kawalera do lat 37, wyższe wykształcenie (może być bez pracy), panna lat 28, miła, zgrabna, wykształcona i zamożna, prowincja. Listy, fotograf. kierować do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 4767“.

Panna, wiek średni, dobrego usposobienia, gospodarna, posiada umiowanie i trochę gotówki, posłubi pana szlachetnego. Biuro Ogłoszeń, Kraków, Sienna 12, „Gospodarna“.
9224
Młoda, przystojna, zamożna, z dobrego rodziła, wyższe wykształcenie, na stanowisku, nawiąże korespondencję z panem o podobnych zaletach. Cel matrym. Oferty: Geniec Krak., Kraków, „Nr. 4778“.

Dwóch młodych Polaków-górników, lat 22—24, blondyni, pragną nawiązać tą drogą korespondencję z Polkami wesołego usposobienia, do lat 21. Zgłoszenia z fotograf. (Geniec Krak., Kraków, „Nr. 4848“).

Poznanek przystojny, wysoki, lat 20, pozna ładną panienkę-Poznaniankę z dobrego domu, w celu matrym. Fotografia pożądana, za zwrot ręce. Zgłoszenia: Geniec Krak., Bzszów, pod Nr. 7.
Przystojny, bardzo dobrze zbudowany, kulturalna, pozna pana w wieku 37—50, rozumnego, dobrze sytuowanego, w celu matrym. Poważne zgłoszenia z fotograf. (Geniec Krak., Tarnów, „Nr. 1494“).

Czy znajdziecie się 2 panów na poważnych stanowiskach, którzyby chcieli poznać w celu matrym. 2 młode panny (blondynka i szatynka), przystojne, doskonałe ułożone (rozwiędzi wykluczenia). Zgłosz. poważnie nieanonimowe z fotogr. Geniec Krak., Kraków, „Nr. 9935“.

Geniec Krak., Kraków, „Nr. 9935“.

Geniec Krak., Kraków, „Nr. 9935“.

Kraków, 21 maja. Zasada planowego oddzielenia przedsiębiorstw w Generalnem Gubernatorstwie została dotychczas urzeczywistniona jedynie co do przedsiębiorstw, poddanych zarządowi powiernicze-mu.

Przedsiębiorstwa te otrzymały instrukcje od biura oddzieleniowego w Wydziale Zarządu Powierniczego co do kolejności, w jakiej winny one pokrywać swe przedwojenne zobowiązania. Biuro oddzieleniowe sprawuje jak najściślejszy nadzór nad przeprowadzeniem oddzielenia. Poza tym jednak, t. j. w zakresie przedsiębiorstw, nie podlegających zarządowi powiernic-zemu, planowe oddzielenie nie zostało dotychczas dokonane. Wierzyciele w Gen. Gub. uczyli nieza-wodnie wszystko dla zaspokojenia swych należności i cel ten musieli też przeważnie osiągnąć.

Na szczególnie wielkie trudności w pokryciu swych należności natrafili wierzyciele zagraniczni, tym bawtem przy inkasowaniu należnych sum stanęły jeszcze za przeszkodzie przepisy dewizowe. Zadanie to wziął na siebie Urząd Wyrównawczy dla Generalnego Gubernatorstwa, którego działalność została w rozstrzygnięciu sposobu włączenia w obrót kapita-łowy między Generalnem Gubernatorstwem a Rzeszą Niemiecką. Z polecenia Urzędu Wyrównawczego Ek-sportowy Bank Kredytowy w Berlinie otrzymał zadanie dokonania rejestracji pretensji zagranicznych.

Bank ten poda wykaz zagranicznych wierzycieli de wiadomości Urzędu Wyrównawczego, któryżkolwiek z nich nie jest posiadaczem sum, należnych od dłużników (o ile ci należą do przemysłowej gospodarki).

Z uwagi na to, że jednostronne odciążenie dłuż-nych kapitałów pociągałoby następstwa w danej chwili wysoce niepożądanego dla ogólnych interesów gospodarczych Generalnego Gubernatorstwa, Urząd Wyrównawczy otrzymał jednocześnie zadanie zajęcia się realizacją należności polskich wierzycieli wzglę-dnie dłużników zagranicznych. Również i w tym zakre-sie Urząd Wyrównawczy korzysta z pośrednictwa Eksportowego Banku Kredytowego w Berlinie. Wypłata sum, należnych wierzycielom zagranicznym dokonana będzie tylko w tych granicach, w jak-ich zagraniczni dłużnicy wypełnią swe zobowiąza-nia.

O ile tego wymagały względy celowości, trudności natury dewizowej zostały złagodzone w ten sposób, że Urząd Wyrównawczy utworzył w Berlinie specjal-ne biuro zagraniczne, któremu Ministerstwo Gospo-darki Rzeszy przyznało prawo wydawania pewnych decyzji w zakresie przepisów dewizowych. Dla u-możliwienia obustronnemu wierzycielom otrzymaniu należnych im sum w możliwie nieuszczerpionej wysokości Urząd Wyrównawczy pobiera bardzo ni-ską opłatę na pokrycie własnych kosztów.

Wzrost produkcji torfu.

Kraków, 19 maja. Jeszcze 120 lat temu torf uważany był za bezwartościowy materiał, a torfowiska za nieużytki. Nauka XIX wieku dowiodła jednak, że torfowiska mogą być użyte i w innych celach: mogą one stać się biogospolawstwem ludzi, którzy przy sprzyjających warunkach użyć go mogą jako cenny materiał opałowy, dający się pozatem przetwarzać na różne wytwory przemysłowe.

Zasadniczo torf, jako materiał opałowy, był znany od najdawniejszych czasów; już rzymscy pisar-ze wspominali o Chaukaich, ogrzewających się przy szlamie, wydobywanym rękami i suszonym na po-wietrzu, jednak bogactwo, a nawet nadmiar lasów ograniczał przez długie wieki użytkowanie torfu. Dopiero rozwój przemysłu w ubiegłym wieku w kra-jach bogatych w węgiel zmienił znaczenie innych krajów, pozbawionych „czarnych diamentów“ do szukania nowego źródła energii, mogącego zastąpić węgiel. Źródło to znaleziono w pokładach rozległych torfowisk, zajmujących olbrzymie obszary Europy północnej. Rzeczono się zatem do ich eksploatacji i okazało się wówczas, że torf, w niektórych wypad-kach nieoceniony materiał opałowy, w innych nie odpowiadał pokładanym w nim nadziejom i naraził wiele przedsiębiorstw na wielkie straty. Szczegól-nie dotkliwymi były one dla tych, którzy chcieli wy-kozystać torf, jako masę organiczną, nadającą się do wszelkich przerobek. Próbowano więc wyrabiać z torfu melasse, maty, ocele, spirytus, asfalt, wełnę, papier, meble itd. Straty te skłoniły innych przed-siębiorców do zupełnego zaniechania prób wyzyska-nia torfowisk.

U nas bogactwo węgla i łatwość zapobierania się w drzewo opałowe powstrzymywały przez długi czas przerobki torfu. Dopiero ostatnia wojna, a szcze-gólnie obecna, skierowała uwagę wszystkich na torf. Z początkiem 1940 r. utworzono w tym celu Związek Torfowy w Gen. Gub w pierwszym roku działalności tego Związku wydobyciu 350.000 ton torfu. Ilość ta od-powiada co najmniej milijonowi metrów sześć. drzewa opałowego. Połowę z tej ilości wydobyciu przedsię-

biorstwa małe (do 20 ton rocznie), drugą — około 200 ttm średnich i większych, pracujących przy pomocy maszyn i wynajętych robotników. Liczba sezon-owo zatrudnionych robotników w tych przedsię-wzięciach wynosi około 11.000 ludzi, a wyposażenie maszynowe wyraża się liczbą 11 kompletnych zespo-łów maszynowych do wytwarzania torfu prasowa-nego.

Na rok bieżący przewiduje się znaczny wzrost pro-dukcji torfu. W nadchodzącym sezonie ilość maszyn ma być zwiększona o nowych 12 kompletnych zespo-łów, dzięki czemu produkcja wzrośnie co najmniej do 500.000 ton.

Z rubryki codziennych wypadków

Uwaga rodzice!

(kch) I znowu niestety mamy do zanobowania kilka nieszczęśliwych wypadków, którym uległy dzieci, po-zostawione bez dozoru osób starszych. Rozumieły doskonale, że rodzice obarczani są niejednokrotnie nadmiarem obowiązków, lecz mogą udzielić bawia-cym się dziećmi surowych upomnień, czy przestróg oraz rad, w jaki bezpieczny sposób mają wypełnić sobie wolne godziny.

Otóż na ulicy Płaszowskiej zabawiający się chło-piec, 8-letni Ryszard Sieradziński, został kopnięty przez konia tak silnie, że doznał złamania podstawy czasz-ki, przyczem część mózgu wypłynęła. W stanie bardzo ciężkim Pogotowie Ratunkowe przewiozło dziecko do szpitala, przyczem alaba są nadzieje u-trzymywania go przy życiu.

Pod kołami wozu.

(kch) 11-letni Henryk Soltysik, biegnący za jadą-cym samochodem i mający ochotę uciepić się poja-zdu, stracił w pownej chwili równowagę i dostał się pod koła samochodu. Ciężkie koła wozu przejechały chłopcu między brzucha, powodując silne obrażenia wewnętrzne. Nieprzytomnego przewiozło Pogotowie Ratunkowe do szpitala na oddział chirurgiczny.

ZARZĄDZENIE DOTYCZĄCE DROBIU. Na terenie miasta Jędrzejowa i okolicy stwierdzono pomór drobni, a szczególnie kur. W związku z tem starosta powiatowy w Jędrzejowie wydał zarządzenie, mające na celu umieszczenie epidemii, przez zachowanie jak nażejdel idących ostrożności w miejscowościach i gospodarstwach zapowietrzonych. Zarządzenie to nakazuje m. im., aby chore i podejrzany drób był bezwzględnie oddalony od zdrowego, przyczem wszystkie kurki winny być dezynfekowane i utrzymywane w czystości. Sprzedaj i wywóz drobiu z miejscowości zagrożonych jest surowo wzbroniona. Wstęp do zapowietrzonych gospodarstw jest dozwolony tylko właścicielom i lekarzowi weterynarii. Pa-dły drobiu winny być spalony.

NAJBLIŻSZE KONCERTY. W kawiarni „Pani“ w sobotę dnia 22 bm o godz. 17 wystąpi z cieka-wym programem młodzieżka śpiewaczka Hanka Dro-nka. Przy fortepianie w roli akompaniatora i kom-pozytora brat Zb. Dronka. — W niedzielę 23 bm. o godz. 12 wystąpi p. T. Kalinowski przy akom-pianiamencie p. Fronki, popołudniu zaś wystąpi p. Lena Ferri, przy fortepianie prof. Lenczowskiego.

KONTROLA STRYCHÓW I KOMINÓW. W zwi-azku z nadchodzącym okresem większego nasilenia pożarów, starosta powiatowy w Kielcach wydał polecenie natychmiastowego przeprowadzenia kon-troli strychów i kominów, przy równoczesnym usu-nięciu wszystkich materiałów łatwopalnych. Nieza-leżnie od tego, zarządy miejskie i gminne otrzy-mały polecenie bezwzględnego przystąpienia do budowy odkrytych zbiorników wodnych dla celów przeciw-pożarowych.

UWAŻAĆ NA DZIECI! Zamieszkała w Piotrkowie Władysława Rak, wychodząc do miasta na zakupy, pozostawiła bez opieki swego 8-letniego synka Mie-cyszlawa, bawiącego się na oknie I-go piętra. Dzie-cko pozostawione bez opieki, otworzyło okno i wy-grzewało się do słońca. W pewnym momencie na szybę usiadł motyl, a dziecko chcąc go złapać, wycyliło się za parapet i tracąc równowagę, spadło na podwórze, ponosząc śmierć na miejscu. Matka tra-gicznie zmarłego chłopca, dowiedziawszy się po powrocie do domu o śmierci syna, uległa silnemu wstrząsowi nerwowemu.

ZRYWAJĄC BEZ, NADZIAŁ SIĘ NA PŁOT. Mieszkaniec Piotrkowa, 16-letni Stanisław Zupelski, us-tępując zerwać kłose bzu, a nie mogąc ich dotrzeć, wyłazł na parkan. W czasie zrywania kwiatów spruchnął już parkan zalał się i chłopiec spadną na ziemię, nadział się na wystający, ostro zakoń-czony drewniany kół. Ostrze wbiło się chłopcu w brzuch, powodując wypłynięcie wnętrzości. W dro-dzo do szpitala Zupelski zmarł.

NAPAD BANDYTÓW. Do mieszkania Edwarda Marcinkowskiego, gospodarza we wsi Ostróg-Podle-wski, gm. Lelów, we Włoszczyńskim, wtargnęło ogra-dził kilku osobników, uzbrojonych w broń palną i zarabowało 2000 zł. gotówką i 1 kg. cukru. Przy opuszczeniu mieszkania sprawcy zagrożili zemstą w wypadku zamełdowania policji o napadzie.

Finlandja obchodziła w niedzielę święto, poświęce-no czci bohaterów oraz 25-letnie rocznicę zakończenia walki niepodległościowej.

Jak donoszą z Teheranu, grupa opozycyjnych po-słów złożyła rządowi Suhajbi wniosek o rozwiązanie parlamentu irańskiego a prośbą o skierowanie go do kancelarii szacha.

Maszynopisem indywidualnie no-wocześnie metodą: Kraków, Bro-dzka 27. 9378

Różne

Transporty samochodami, teren G. G. i Rzesza (węgiel-Holzgas), przeprowadza szybko, solidnie, ta-ńc — gwarancja. Wiadomości: Kraków, Cieszyńska 14/9. 9344

Koldry wykonuje nowootwartą pracownia. Kraków, Orzeszkowej 4, III. p. 7987

Zaginął piesek (szczeniak), dnia 18. V. 1943 koło „Główniej Poczty“. Piesek był rasy białej z czarnymi łatkami, szpic. Łaskawe-go znalazło proste o zawiniócenie za wynagrodzeniem! Kraków, ul. Piarska 5/12. 9864

2 pary butów w torbie zostawi-ły w tramwaju Nr. 3, wzięła je pani, jadąca z dwójmiem dziećmi. Krzywda i strata wielka biedne-go robotnika. Proszę zwrócić wy-nagrodze. Kraków, ul. Pedzichów 6, m. 1. 9967

Pluskowy oraz wszelkie robotwo wraz z zarodkami tpej radykalnie gaz „BF“ oraz odszczernianie prze-prowadza dezynfekcja „AZOT“, Kraków, Dietla 19/7, telef. 217-48, Tarnów, Wałowa 3. 8952

Obrazy stare, zniszczone, bez pod-pisu, malarstwo zagraniczne, pol-skie — przynieś do fachowej bez-płatnej oceny: Kraków, Łobzowska 6, Salon Obrazów. 8092

Marta Filipczak Masłowska przy-jmuje tylko w czwartki od 11 do 16-tej i piątki od 9—16, Kraków, Karmelicka 32/5. 8941

Grafologini poradzi najlepiej ka-żdemu. Przyjdź, jeśli masz jakieś kłopoty: Kraków, Dietla 73/1, w podwozu, parter. 9204

Fotokopie dokumentów szybko. Dom Fotografii: Bielec, Kraków, Karmelicka 50, tel. 187-10. 9941

Wybitny psycholog z niespotyka-nym darem jasnowidzenia wizy-zacji, nieomylnie przeprowadza prze-świetlenie, teraźniejszość, przyszłość i los zaginionych. Odpowiada listo-wnie za zaliczeniem. Załączyc zdej-cie, datę urodzenia i pytania. Ja-snowidz Johann, Lwów, Supiń-skiego 30, m. 8. 5150k

Kapelusze damskie przerabia „Sal-on Mód“ Antonina Nartowska, Kraków, Mikołajska 13. 9945

Zapalniki automatyczne napra-wia fabrycznie, Kraków, Dietłow-ska 46. Szlifiernia Myszkowski. Grafologini poradzi we wszystkich epwach życiowych: — Kraków, Dajwór 25/15, II piętro. 9580

„Uwaga Podgórze“ Higieniczny, nowoczesny fryzjerz męski. Jasia, Kraków-Podgórze, ul. Limanow-skiego 16. 9839

Złota wróży nowoczesnie. Odpowi-da listownie. Przyjmuję: Lwów, ul. Stoleczka 17/8, II p. 4881k

Wydzierławile konia i 2 wozy dla celów transportowych. Oferty do Gońca Krak., Karków „Nr 8155“

Przyszłość co przyniesie powie chrzmatka, Kraków, Krakowska 39/48, po południu, wyjąwszy cwar-tek, niedziela. 9226

Psychografolog, mistrz Mamott, o wybitnym darze jasnowidzenia wizyjnego, przeprowadza każdemu jego tajemnicze wydarzeń żyło-wych z charakteru pisma i dat urodzenia, na podstawie których ustala hobsokopy przyszłości. Dale rady w wszelkich kwestjach ży-ciowych. Odpowiedzi listownie za zaliczeniem poczt. Podać datę urodze-nia i pytania. Adres: Mamott, Kraków, skrytka pocztowa 474.

Św. Gertrudy 2/8 Kraków. Przys-rzeżownicowa pisma i tłumacz są-dowy języka niem. i łacińskiego.

Formy do wyrobu rur betonowych, krawężników i współpracę wniesie do istniejącego przedsiębiorstwa fachowiec. Zgł. pod „Wyroby beto-nowe“ do „Renomy“, Częstochowa.

Marja Pietrzyk i Józefa Borkow-ska, pochodzące z Gorniejwoły, pro-szone są o adres do córki Jawo-rowskiej Janiny, Tarnów, Ochro-ny 16. Powodopodobnie zamiesz-kuje w barakach koło Warszawy. Grodzka 60, Kraków; Zegarki, na-krycia srebrne, naprawa. 9816

Zguby — kradzieże

Zgubiono w tramwaju Nr. 2, sło-ty zegarek marki „Eterna“ 20-go maja między godz. 6.45 a 7 rano, na odcinku Poczta—Pl. Inwalid-ów. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Kra-ków, Madalińskiego 7/4. 5418k

Zgubiono legitymację Nr. 811 na nazwisko Mikosz Ludwika w Le-towno, wydana przez Izbę Zdro-wia, Kraków. 4779k

Zgubiono Kennkartę Nr 8456, Opa-łuski Józef, Rzeszów, Piastów 3, m. 1. 5216k

Skradziono Kennkartę Nr 7601, — Miasik Stanisław, — Bzszów, Lwowska 5. 5220k

Zgubiono Kennkartę Nr. 1991 na nazwisko Stanisław Pietraszewski, ur. G. VIII. 1920 r. w Zdzarach, poczta Czarna. 5244k

Zagubiono legitymację Ubezpie-czalni Społecznej Nr. 1.769.819, z dnia 23. IV. 1937 r., wydaną w Tarnowie na nazwisko Partyn-ski Józef, Tarnów. 5318k

Zgubiono Kennkartę na nazwisko Leja Marja, wydaną w Jodłowej, powiat Jasło. 5314k

Zgubiono kartę pracy, wydana w Tarnowie, Nr. 904/13762, na na-zwisko Lech Eleonora. 5315k

Skradziono Kennkartę na nazwisko Dentek Tadeusz, wystawiona w Przecławiu, pow. Mielec. 5375k

Zagubiono Kennkartę na nazwisko Genowefa Smykła, Brzysce, gmi-na Gauszowice, Mielec. 5376k

Skradziono Kennkartę Nr. 41, data wystawienia 6. VI. 1943, z ważno-ścią do 6. VI. 1947 r., wystawioną przez Zarząd Gminy Tuchów wieś, pow. Tarnów, na nazwisko Łatka Marja, oraz książkę z ubezpiecze-ni Spół. Nr. 8090206, na nazwisko Józef Łatka. 5377k

Zagubiono Kennkartę na nazwisko Genowefa Smykła, Brzysce, gmi-na Gauszowice, Mielec. 5376k

Skradziono Kennkartę Nr. 41, data wystawienia 6. VI. 1943, z ważno-ścią do 6. VI. 1947 r., wystawioną przez Zarząd Gminy Tuchów wieś, pow. Tarnów, na nazwisko Łatka Marja, oraz książkę z ubezpiecze-ni Spół. Nr. 8090206, na nazwisko Józef Łatka. 5377k

Skradziono dowód osobisty na na-zwisko Marja Cabulowa, wystawio-ny przez Stadtkommissar Kro-sno, Zagubiono Kennkartę, wystawiona przez Urząd gminy Hohenbach na nazwisko Palka Jan, Wola Oławska. 5374k

PODZIĘKOWANIE.
Wszelkimi tym, którzy w tak ciężkiej dla mnie chwili — śmierci mego nieodżałowanego męża ś. p.
Józefa Kudkę
okazali mi tyle ludzkiego serca, a w szczególności tym, którzy mi dopomogli, składam tą drogą serdeczne podziękowanie.
ZONA.
9956

Zgubiona Kennkartę Nr. 481 na nazwisko Andrzej Ządło, wydana przez gminę Skawa, pow. Nowy Targ. Prosi się o oddać do Gminy. Zgubiono Kennkartę Nr II 2936/42, wystawioną w Nowym Sączu na nazwisko Miśkiewicz Mieczysława, zam. ul. Gwardyjska 36. 5372k

Dnia 11. IV. 1943 zgubiono prze-piszkę nocną Nr. 251, wydana przez „Ostbahn, Bauinspektion Krakau-Płaszów“ na nazwisko Jerzy Albiński, zam. Wieliczka. Kennkartę, dowód szkolny skrad-ziono, oraz zaświadczenie o wy-konaniu praktyki w języku niem-ieckim na nazwisko Dominika Macieja Szymanka, wydany przez Urząd Gminy Zakrzówek, po-wiat Krasnik, województwo Lubelskie, dowód szkolny i zaświad-czenie o miejscu praktyki, wydane przez Spółdzielnię Spożywców w Czarkowie, powiat Mielchów, poczta Nowy Korczyn. 7837

Zgubiona w rejonie Urzędu Skar-bowego przy ul. Grodzkiej w Kra-kowie Kennkartę, wystawioną przez V Urząd Obwodowy Miejski, oraz wszystkie dokumenty na nazwi-sko Góralczyk Józef, Kraków, Topolowa 40. Znalazcę ubraszam o zwrot dokumentów. Pieniędzy za-trzymać. 7838

Zgubiono Kartę rozpoznawczą, wydaną w Trąbkach, legitymację akuserską, kartę spirytusową na nazwisko Radecka Barbara, zam. Siomiróg, p. Staniątki. 7882

Zgubiono Kennkartę Nr. 150667, Ausweis Nr. 327, wystawiony przez Rezerwe Lazarett III Kra-kau na nazwisko Skóra Stefan. Skradziono dokumenty na nazwi-sko Kordula Władysława, Kraków, Szwedzka 92, legitymację służbo-wą Nr. 1665 wraz z przepiszką nocną, prawo jazdy Nr. 117263, wydane przez D. P. Q. 7906

Zgubiono Kennkartę, wystawioną w Tarnowie wraz z dowodami w dniu 16. II. 1943. Weronika No-wakowa. Słotwina-Brzesko 53.

Skradziono dokumenty, Kennkar-tę, wystawiona Kraków, Prądnik Czerwony, Józef Mars, Kraków, Wilkova 26. 7992

Skradziono Kennkartę na nazwi-sko Katarzyna Tuzim, wydana w Krakowie. 7993

Zgubiono Kennkartę Nr. 2780 z dnia 15. I. 1942 wydaną w My-ślenicach na nazwisko Trzeńska Józefa, zam. Myśleniec, ul. Wieł-skiego 150. 7998

Skradziono Kennkartę dnia 29-go kwietnia 1943 na nazwisko Haske Karolina, wydana w Krakowie, zam. Kraków, Zyblikiewicza 8.

PHK POLSKIE WINA W KRAKOWIE

Od dnia 21 do 24 maja 1943:

APOLLO Sw. Tomasza 11 — Telefon 111-20

WANDA Sw. Gertrudy 5. — Telefon 178-01

SZTUKA Sw. Jana 6. — Telefon 148-20

UCIECHA Starowińska 16. — Telefon 126-16

ATLANTIC Stradom 15. — Telefon 108-82

STELLA Lubicz 15. — Telefon 148-81

Początki seansów w dniu powszednim o godzinie 19.15, 15.15 i 17.15.

RYMANÓW-ZDRÓJ szorstawy słono-alkaliczne i jodo-bromowe

Psycho-grafolog, mistrz Mamott, o wybitnym darze jasnowidzenia

His Master Voice ostatni model walizkowy, sprawny w skórze b. mało używany

ZGUBIŁO KENNKARTE wystawiona w Krakowie na nazwisko Wiktor Miceusz

Niwelator uniwersalny Starke Kammerer

KRAWIEC do reperacji i odwiezienia garniturob. potrzebny na dobrych warunkach

Dwie koldry duże, jedna dziecięca na wózek, do sprzedania

Patefon elektryczny w pięknej nowoczesnej szafce ze wzmacniaczem, prywatnie, do sprzedania

Wolne posady Służąca dochodząca, młoda, uczciwa, potrzebna od zaraz do niemieckiego domu

Chłopca do pomocy, czystego, cehnego, przyjmie Biuro Ogłoszeń Kraj. Kraków, Adolf Hitler-Platz 46

Poszukuję służącej samodzielnej zaraz. Warunki dobre, polecenia konieczne

Trzej pierwszorzedni kucharze i jeden cukiernik, mówiący po niemiecku, poszukiwani zaraz

Do restauracji zdrojowej w Szwosowicach poszukiwani: jeden dozorca nocny, z dobrymi poleceniami

Przyjmuje pracownica krawiecka, z językiem niemieckim, znajomość niemieckiego, przyjemnie, przystojnie

Do restauracji z dobrym gotowaniem do 3 osób, zaraz potrzebna

Przyjmuje pracownica krawiecka, z językiem niemieckim, znajomość niemieckiego, przyjemnie, przystojnie

Służąca do wszystkiego, Polka, starszej, ale zdrowej, poszukuje się od zaraz

Przebieżna od zaraz służąca na leśniczkę do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa

Woznica, mówiący po niemiecku, umiay się dobrze obchodzić z koźmi

Gospoia samodzielna potrzebna. Zgl.: Kraków, Stradom 25/4

Zaraz potrzebna czysta, uczelwa dżwierzyna, pewna znajomość gotowania i języka niem. konieczna

Posad poszukują Rządca-administrator poszukuje posady w majątku od zaraz

Kupno nieruchomości Kupię kamienice, wille dwurodzinowe, gospodarstwo rolne w Krakowie

Sprzedż nieruchomości Majątek 100-morgowy, kompletne zabudowania, inwentarz żywy

Największy wybór wszelkich nieruchomości poleca Skowroński

Kupno Filialistom uzupełniam na listy bruków. Kupuje znaczki Kraków

Sprzedż Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Dom nowomurowany, dwurodzinny, ładny, solidny, elektryka, ładne położenie

Przebieżna od zaraz służąca na leśniczkę do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa

Woznica, mówiący po niemiecku, umiay się dobrze obchodzić z koźmi

Gospoia samodzielna potrzebna. Zgl.: Kraków, Stradom 25/4

Zaraz potrzebna czysta, uczelwa dżwierzyna, pewna znajomość gotowania i języka niem. konieczna

Posad poszukują Rządca-administrator poszukuje posady w majątku od zaraz

Kupno nieruchomości Kupię kamienice, wille dwurodzinowe, gospodarstwo rolne w Krakowie

Sprzedż nieruchomości Majątek 100-morgowy, kompletne zabudowania, inwentarz żywy

Największy wybór wszelkich nieruchomości poleca Skowroński

Kupno Filialistom uzupełniam na listy bruków. Kupuje znaczki Kraków

Sprzedż Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Srebro stare, polamane, kupię, dobrane zaplace Kraków, św. Sebastian 20/2a

Przebieżna od zaraz służąca na leśniczkę do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa

Woznica, mówiący po niemiecku, umiay się dobrze obchodzić z koźmi

Gospoia samodzielna potrzebna. Zgl.: Kraków, Stradom 25/4

Zaraz potrzebna czysta, uczelwa dżwierzyna, pewna znajomość gotowania i języka niem. konieczna

Posad poszukują Rządca-administrator poszukuje posady w majątku od zaraz

Kupno nieruchomości Kupię kamienice, wille dwurodzinowe, gospodarstwo rolne w Krakowie

Sprzedż nieruchomości Majątek 100-morgowy, kompletne zabudowania, inwentarz żywy

Największy wybór wszelkich nieruchomości poleca Skowroński

Kupno Filialistom uzupełniam na listy bruków. Kupuje znaczki Kraków

Sprzedż Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Motor benzynowy 12 P.S. rok bud. 1937. Firma E. Krauseu Co. do sprzedania

Przebieżna od zaraz służąca na leśniczkę do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa

Woznica, mówiący po niemiecku, umiay się dobrze obchodzić z koźmi

Gospoia samodzielna potrzebna. Zgl.: Kraków, Stradom 25/4

Zaraz potrzebna czysta, uczelwa dżwierzyna, pewna znajomość gotowania i języka niem. konieczna

Posad poszukują Rządca-administrator poszukuje posady w majątku od zaraz

Kupno nieruchomości Kupię kamienice, wille dwurodzinowe, gospodarstwo rolne w Krakowie

Sprzedż nieruchomości Majątek 100-morgowy, kompletne zabudowania, inwentarz żywy

Największy wybór wszelkich nieruchomości poleca Skowroński

Kupno Filialistom uzupełniam na listy bruków. Kupuje znaczki Kraków

Sprzedż Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

ASPIRIN w każdym domu! piękna apteczka, jeżeli brak w niej potrzebnego nagie środka przeciw-tiębienu. Dlatego

Przebieżna od zaraz służąca na leśniczkę do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa

Woznica, mówiący po niemiecku, umiay się dobrze obchodzić z koźmi

Gospoia samodzielna potrzebna. Zgl.: Kraków, Stradom 25/4

Zaraz potrzebna czysta, uczelwa dżwierzyna, pewna znajomość gotowania i języka niem. konieczna

Posad poszukują Rządca-administrator poszukuje posady w majątku od zaraz

Kupno nieruchomości Kupię kamienice, wille dwurodzinowe, gospodarstwo rolne w Krakowie

Sprzedż nieruchomości Majątek 100-morgowy, kompletne zabudowania, inwentarz żywy

Największy wybór wszelkich nieruchomości poleca Skowroński

Kupno Filialistom uzupełniam na listy bruków. Kupuje znaczki Kraków

Sprzedż Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie

Wózki do sprzedania Kupię ładne ubranie, spodnie, trenecz i koszule męskie